

Inhoud

.....

Inleiding – <i>Daten vanuit verbondenheid</i>	7
Hoofdstuk 1 – <i>Verbonden met God</i>	13
Hoofdstuk 2 – <i>Verbonden met jezelf</i>	52
Hoofdstuk 3 – <i>Verbonden met je omgeving</i>	89
Hoofdstuk 4 – <i>Verbonden met de ander</i>	113
Hoofdstuk 5 – <i>Een match en dan?</i>	146
Tot slot	169
Bijlagen	
<i>Lijst van date-ideeën ter inspiratie (of vermaak)</i>	174
<i>Date-evaluatieformulier</i>	176
Geraadpleegde literatuur	178

HOOFDSTUK I

Verbonden met God

.....

*Love; it will not betray you
dismay or enslave you, it will set you free.
Be more like the man you were made to be.*

*There is a design, an alignment to cry,
of my heart to see,
the beauty of love as it was made to be.*

Sigh no more – Mumford & Sons

‘Christelijke singles zouden beter moeten zijn in daten dan alle andere singles.’ Dat zei ik laatst in een interview. ‘Zo, dat is een statement’, zei een vriend. We spraken erover door. Maar ik meen het, nog steeds. Christelijke singles zouden beter in daten moeten zijn, omdat ze een fundament hebben in de liefde van God. Maar helaas is de dagelijkse praktijk meestal anders. Het is ook niet zo simpel. Want hoe vind je een fundament in de liefde van God als in je dagelijks leven zo duidelijk de liefde ontbreekt? Daar wil ik in dit hoofdstuk op ingaan.

Bijbels daten?

Bijbels daten, bestaat dat? Het lijkt net zoiets te zijn als bijbels fietsen, of christelijk autorijden. Dat is ook onzin. Daten, fietsen en autorijden zijn gedrag, niet meer en niet minder dan dat. Maar in dat gedrag zijn er wel bepaalde *do's and don'ts*. Net zoals autorijden op een verantwoorde en op een onverantwoorde manier kan, is daten iets om zorgvuldig mee om te gaan. Het gaat immers om jouw hart en dat van de ander.

In Amerika werd zo'n twintig jaar geleden een beweging gestart die bekendstaat als de *courtship*-beweging. Joshua Harris, een jonggetrouwde dominee, schreef het boek dat in het Nederlands vertaald is als *Ongekust en toch geen kikker*. Het werd bekend. In de Amerikaanse *highschool*- en studentenwereld zochten geestelijk leiders naar manieren om tieners en adolescenten te helpen wachten met seks tot ze getrouwd waren. De *abstinence*-predikers werden ze genoemd. Het idee: zorg dat jongeren ver van daten en seks af blijven, zodat ze niet 'de fout' in kunnen gaan. Harris' boek is daaraan schatplichtig. Het houdt een pleidooi tegen daten en seks hebben met je dates.

Er zit wat in. Net zoals een alcoholverslaafde beter helemaal niet meer kan drinken om niet weer terug te vallen in zijn of haar oude gedrag, kan het mijden van iets wat potentieel gevaarlijk is een oplossing zijn. Heb je overgewicht gehad? Blijf af van chocola. Heb je weleens een ongeluk veroorzaakt? Stap niet meer in de auto. Ben je weleens beroofd op straat? Blijf thuis. Het is een oplossing. Het gevaar waarvoor je vreesde, zal je niet meer zo snel overkomen. Maar er gebeurt wel iets anders. Je laat je regeren door angst.

Angst is nuttig. Angst is een gevoel dat ons beschermt. Zonder angst zouden we geen half uur overleven. Gezonde angst maakt je behoedzaam. Het zorgt ervoor dat je geen rare dingen onderneemt. Het maakt je op een goede manier voorzichtig. Zo schatten jonge kinderen al heel vroeg diepte in, zodat ze niet zomaar van een trap afvallen.

Maar ongezonde angst gaat met je aan de haal. Het verlamt je en het sluit je op in jezelf. Datan is ontzettend eng. Je loopt inderdaad het risico dat je hart gebroken wordt. Althans, zo zeggen we dat in onze cultuur. Mijn hart is gebroken. Eindeloze hoeveelheden liedjes gaan erover. Gebroken harten zijn voer voor kunstenaars. Maar klopt het wel?

Je hart is een spier. Ga maar na. Je hart is geen bot. Botten kunnen breken. Spieren zijn veel flexibeler dan botten. Natuurlijk, ze kunnen scheuren, maar in principe worden ze sterker in gebruik. Juist als je ze niet gebruikt, dan loop je een risico. Dan worden ze slap en klein en uiteindelijk bijna onbruikbaar. Leg een volwassen man met een gebroken been twee weken op bed en hij zal de helft van zijn spiermassa verliezen. Zo is het ook met je hart als het gaat om daten. Je moet het blijven gebruiken. Sterker nog, als je uiteindelijk wilt trouwen, is dat van levensbelang.

Om bij Harris' boek en de *abstinence*-predikers terug te komen: seks en daten in één adem verbieden, is zinloos. Het is een typisch Amerikaanse oplossing voor een levensprobleem. Harris is niet de enige die met zo'n oplossing komt. Ook recentere voorbeelden zijn te geven, zoals het pleidooi van Meg Jay in *The defining de-*

cade. Zij stelt dat twintigers te lang wachten met kiezen uit angst verkeerd te kiezen en haar oplossing is dat ze dat eerder moeten doen. Om die angst voor te zijn.

Met de angsten en spanningen van daten, kiezen en opgroeien, moeten we allemaal omgaan. En ook met de mogelijkheid dat we keuzes maken waar we achteraf niet blij mee zijn. De perfecte keuze bestaat niet, het leven is niet maakbaar. In plaats van zoeken naar een steeds perfectere methode om te kiezen, kun je die werkelijkheid maar beter omarmen. Wat wel helpt, is je keuzes toetsen aan Gods wijsheid. Daarover gaat daten met God.

Jezus en daten

Terwijl ik dit deel van dit boek schrijf, bevind ik mij in een klooster, Priorij Emmaus om precies te zijn. Ik kijk uit op prachtige oude, hoge bomen en hoor de vogels en af en toe een geluid ver weg in het huis. Naast mij zit een vriendin, in de andere kamer, ook te werken aan een boek. Het is hier vredig, er wordt hier voor ons gekookt en schoongemaakt en we hoeven ons verder nergens druk om te maken. Beiden werken we hier twee keer zo snel als we thuis hadden gedaan.

De aanwezigheid van anderen doet iets met ons. Dat wist Jezus. Overall waar hij kwam, zocht hij gezelschap op. Van zijn broeders, van de mensen die hij ontmoette, van zijn hemelse Vader. De mens is mens doordat hij samenleeft en werkt met andere mensen. Hier, in deze kloostergemeenschap, vormen de zusters samen een geheel. Hun samen-zijn versterkt hun individualiteit en helpt hen te bloeien.

Jezus had geen speciale relatie met één vrouw, maar hij zocht wel vrouwelijk gezelschap op. Ondanks zijn missie, en de bijbehorende noodzaak niet getrouwd te zijn, meed hij het gezelschap van vrouwen niet. Dat had hij kunnen doen. Wellicht was dat makkelijker voor hem geweest. We weten niet of hij verliefd werd op Maria, de zus van Martha. Dat is ook niet zo belangrijk.

Wat wel belangrijk is, is om te zien hoe Hij met vrouwen omging. Dat was nogal tegendraads. Hij ging met ze om. Hij, een ongerouwde man, ging met vrouwen, getrouwd en ongetrouwd, om. Hij sprak met ze, at met ze, liet ze toe zijn voeten te wassen en kussen en begieten met olie. Zelfs als het prostituees waren. Hij behandelde hen als gelijken. Hij leek niet bang voor hen. Integendeel. Hij kwam heel dicht bij hun hart en hij deelde zijn hart met hen.

Jezus had een manier van mensen ontmoeten die mij weleens jaloeers maakt. Zo los van alle conventies, zo puur en direct. Niet *soft*, niet als een watje. Hij kwam niet bij ons om ons allemaal een aai over onze bol te geven en het daarbij te laten. Hij kon best pittig uit de hoek komen. Bijvoorbeeld naar Zacheüs toe, de tollenaar. Hij at met hem, sprak met hem, luisterde naar zijn moeiten en overwegingen. Maar Hij was ook goudeerlijk. Wat je doet klopt niet, was de boodschap. Het is moreel niet juist. Net zoals naar de vrouw die hij bij de put ontmoette: 'De man met wie je nu bent, is je man niet.' Iedereen dacht het, niemand zei het haar, iedereen liep met een boogje om haar heen.

Wat kun je daarvan leren voor het daten? Onder andere dat het goed is om duidelijk te zijn en eerlijk te zijn. Dat je als vrienden

onderling mag zeggen wat die ander in de weg van een relatie zou kunnen staan. Zo mogen anderen naar jou ook eerlijk zijn. ‘Ik weet wel waar het misgaat bij haar, waarom ze nog single is, maar ze begint er zelf niet over, dus ik hou ook mijn mond!’ zei een vriendin laatst tegen me. ‘Ze zegt niet eens dat ze het vervelend vindt om single te zijn, terwijl ik weet dat het zo is! Maar zolang zij er niet over begint, kan ik het ook niet noemen.’

Van Jezus kun je ook leren dat je met open vizier iedereen mag ontmoeten die op je pad komt. Geen selecties toepassen op basis van uiterlijk, afkomst of potentiële geschiktheid als huwelijkskandidaat. Gewoon een ontmoeting hebben van hart tot hart. Dat is een totaal ander perspectief op daten. Zo veel mensen daten met een lijstje in hun hand, met criteria in hun hoofd. Ze daten niet vanuit oprechte interesse of nieuwsgierigheid, maar vanuit een checklist, heel be- en veroordelend.

Dat is niet hoe Jezus met mensen omgaat. Hij veroordeelt hun gedrag soms, maar vooral door het te benoemen. En hij verwierpt nooit de persoon. Als je dat als mens kan, dan is dat heel gaaf. Maar het is ook een moeilijk onderscheid. Daten met een checklist is niet een poging het hart van de ander te leren kennen, maar zijn of haar cv. Eigenlijk heb je dan geen echte ontmoeting. En eigenlijk is dat redelijk zinloos en oneerlijk daten.

Mirjam (31), een vrouw die ik coachte, vertelde me over een jongen die haar mee uit had gevraagd. Ze had hem ontmoet via een datingsite. ‘Nou ja,’ zei Mirjam tegen mij, ‘het lijkt me niet echt wat, maar ja. Van jou moet ik iedereen een kans geven.’ Ik begon

te lachen. ‘Dat klopt,’ zei ik, ‘maar hoezo lijkt hij je niet wat?’ Mirjam zuchtte, aarzelde even. ‘Ik ben er gewoon zo moe van’, vertelde ze toen, en tranen sprongen in haar ogen. ‘Elke keer weer hopen, elke keer weer denken: ja, maar wat als dit dan toch ...’

Mirjam ging er toch voor, voor de date. En het werd een heel bijzondere ontmoeting. Toch duurde het nog even voor ze echt samen verdergingen. Want na die eerste date raakte Mirjam in paniek. Ze belde me op. ‘Ik heb ‘nee’ gezegd, hoor, dat is goed, toch? Zeg me even dat ik een goede beslissing heb genomen.’ Maar zo makkelijk kwam ze er niet van af. ‘Vertel me eerst maar eens waarom je ‘nee’ hebt gezegd’, zei ik.

Toen kwam hele verhaal. Ze had om twee uur ’s middags met hem afgesproken op een terrasje in de stad. Maar het was mooi weer en ze was een beetje zenuwachtig dus ze besloten eerst een eindje te gaan fietsen. Dat beviel wel en een eind verderop vonden ze een plekje op een zonnig terras naast een mooie rivier. Daar zaten ze ineens twee uur te kletsen over van alles. ‘Ik heb nog nooit zo veel over mezelf verteld in een eerste date’, zei Mirjam geschokt.

Na twee uur besloten ze een eindje te gaan lopen aan de overkant van het water. De man in kwestie, Abel, bleek van tevoren al de ponttijden gecheckt te hebben. Dat wist Mirjam toen nog niet, dat hoorde ze pas maanden later van hem. Daar aan de overkant van het water liepen ze een eind en kletsten nog veel meer. ‘Abel bleef maar goede vragen stellen’, zei Mirjam, nog steeds lichtelijk in paniek.

Maar Mirjam stelde ook vragen. En wat bleek: Abel had grootse plannen voor zijn toekomst. Hij had een goede baan in Nederland maar wilde op termijn zendingswerk gaan doen in Azië. En daar begon, achteraf gezien, de paniek van Mirjam te ontstaan. ‘Dat doe ik niet, hoor, ik ga niet in de rimboe zitten ergens’, zei ze verontwaardigd tegen me. ‘Nee, ik heb er goed over nagedacht en ik doe het niet.’ ‘Ho ho ho ho’, riep ik door de telefoon. ‘Vertel eerst even hoe het verder ging.’ ‘Nou ja,’ mompelde ze bozig, ‘daarna gingen we terug en toen gingen we naar het terras waar we eerst hadden afgesproken en toen hebben we nog twee uur zitten borrelen.’

‘Dus als ik het goed begrijp,’ zei ik, ‘heb je van twee tot zeven met die jongen gepraat?’ ‘Ja’, zegt Mirjam, enigszins bedremmeld. ‘En je hebt lol gehad?’ ‘Jahaa, maar ...’ ‘En je voelde je thuis bij hem? En veilig? En je kon heel veel over jezelf vertellen zonder dat het raar voelde?’ ‘Jaaaa! Maar hij wil naar Azië! En ik heb er heel goed over nagedacht! En het lijkt me gewoon niet slim! En hij is helemaal mijn type niet! En hij is jonger dan ik! En lager opgeleid! En hij moet gewoon en lief jong meisje hebben dat wel met hem mee wil naar Azië! Dat zelf niets anders wil met haar leven!’ Ze begon nu dreigend te klinken.

‘Wil je nou mijn mening hierover of niet?’ vroeg ik streng. Het was even stil. ‘Oké’, zuchtte Mirjam. ‘Luister. Ik heb je verhalen over je dates vaak aangehoord. En elke keer heb je weer duizend ‘goede’ redenen om zo’n jongen na één date af te wijzen. Ja, je gaat met ze uit. Hartstikke goed. Maar je geeft het geen echte kans! Je laat die jongens één voor één om een of andere onzin-

reden schieten. De één is te dik, de ander te klein, een volgende woont te ver weg of praat met een raar accent. Maar het slaat allemaal nergens op. Jij gaat met deze jongen gewoon nog een keer uit. En daarna ga je nog een keer met hem uit.’

Het bleef even stil. Uiteindelijk zei Mirjam zachtjes: ‘Oké’. Maar het mooie was: Mirjam had die ochtend al aan Abel verteld waarom ze niet verder met hem wilde daten. En wat haar dwarszat. Het Aziëverhaal had haar aangegrepen. En dat begreep Abel heel goed. Gelukkig was hij niet zo bezig met zichzelf dat hij geen ruimte had voor haar twijfels. Hij gaf zelfs aan dat het niet zo handig van hem was om haar daar meteen die eerste date mee te overvallen. En dat het zeker niet de bedoeling was om haar voor voldongen feiten te stellen of in iets mee te sleuren waar ze geen zin in had. Haar eerlijkheid had Abel geholpen te zien hoe zij dingen had ervaren. En zijn openheid had haar geholpen hier eerlijk over te zijn.

Dat is dus ook wat Jezus doet: eerlijk zijn in wat Hij meemaakt met anderen, maar ook openstaan voor hun motivatie, de achterliggende redenen voor hun gedrag. Soms is Hij dan verrassend direct, soms verrassend zacht, maar altijd duidelijk. Zo vaak daten we met mensen en vinden we van alles van die persoon waar we nooit open over zijn. En zo vaak blijken de dingen die we bedenken over de ander vooroordelen te zijn, als we ze zouden checken. Mirjam dacht dat Abel haar binnen een jaar of twee, drie aan haar haren mee zou slepen naar Azië als hij de kans kreeg. De werkelijkheid bleek genuanceerder. Maar daar kon hij alleen maar over vertellen doordat zij open was over wat haar afschrikte.

Eerlijkheid is een belangrijk basisprincipe in het daten. Openheid over je beweegredenen om iemand af te wijzen of om juist voorzichtig met iemand in zee te gaan, kunnen de ander waardevolle feedback geven. Zoals bij Bart (28) het geval was. Bart is een open, vrolijke vent die inmiddels getrouwd is met een vrouw die hij al lang bleek te kennen. Maar voor er tussen hen een relatie opbloeide, ging hij regelmatig op date met een vrouw die hij via een datingsite of in de kerk ontmoette. Zijn motto in het daten was: ‘Vertel me wat je van me denkt, daar leer ik van.’ Hij vroeg dus ook altijd aan de dames met wie hij uit was geweest om feedback.

Toen Anna, een vriendin van me, met Bart gedatet had, werd ze heel moe van zijn constante gepraat. Maar in plaats van dat ze dat aan hem aangaf, zei ze: ‘Ik ben al met iemand anders aan het daten, en daar zie ik meer mogelijkheden.’ Een heel beleefde manier van zeggen dat je een ander leuker vindt. Dacht Anna. ‘Maar zo makkelijk kwam ik er niet van af.’ Bart mailde om verduidelijking. ‘Heb je nog feedback voor me?’, dat waren zijn exacte woorden’, zei Anna. ‘Ik vond het wel stoer van hem. Bijna kreeg ik spijt dat ik hem had afgewezen. Ik denk niet dat het iets was geworden tussen ons, maar ik heb hem eerlijk aangegeven dat hij mij wat te extravert was. Dat was natuurlijk niet iets waar hij wat aan kon of moest doen, maar voor mij, met hoe introvert ik ben, werkt dat niet, denk ik.’

Of Anna gelijk had met haar afwijzing zal ze nooit weten. Voor Bart was het een duidelijk antwoord waar hij verder mee kon. Hij heeft inmiddels een vrouw gevonden die net zo extravert is als hij. Ze hebben het enorm gezellig samen. En hij is Anna dankbaar

voor haar 'nee', want hij is heel blij met degene die uiteindelijk 'ja' heeft gezegd.

Door je net als Jezus op te laden bij God vind je steeds weer de rust die je nodig hebt bij het daten om door te gaan. Hij trok zich regelmatig terug om te 'daten met God', om te bidden tot zijn Vader, om zich weer te verbinden met Boven. Dat gaf Hem kracht, en rust. Dat lees je regelmatig in de evangeliën. In die zin kun je als single eveneens van Hem leren. Je regelmatig terugtrekken om alleen met God te zijn, is goed voor je geest. Het geeft rust, helpt je gefocust te zijn en het helpt je afstemmen op zijn werkelijkheid. Namelijk: dat je geliefd bent, nu al, zonder partner. En dat je leven een groter doel dient dan trouwen en kinderen krijgen. Dat je leven in zijn koninkrijk van onschatbare waarde is, ongeacht je bestemming.

Jezus omringde zich bovendien met goede vrienden – broeders en zusters, met wie hij het leven deelde. Dat is een gegeven waar je als single ook een goed voorbeeld aan kunt nemen. Het is niet goed dat de mens alleen is. God zei het al in het paradijs. Maar niet getrouwd zijn, wil niet zeggen dat je alleen moet zijn. Jezus deelde zijn leven echt met zijn vrienden, zowel vrouwelijk als mannelijk. Hij omringde zich met moeder- en vaderfiguren, vrienden en kinderen. Hij keek niet naar leeftijd, geslacht of herkomst, Hij maakte contact, waar Hij ook kwam.

Paulus en daten

Maar dan Paulus, die andere supersingle. Die zegt toch dat het beter is niet te trouwen? Een uitgebreide analyse van deze bij-

belpassage uit 1 Korintiërs 7 vind je in mijn boek *Single in de kerk*. Paulus heeft het wel en niet over single blijven. ‘Ja,’ zo stelt Paulus, ‘het is wat mij betreft beter niet te trouwen. Voor singles heb ik een advies: blijf lekker single. Want dan heb je de tijd en de energie aan jezelf en kun je die investeren in Gods koninkrijk.’ Niet trouwen is een reële keuze. Er zijn bewegingen in radicaal evangelisch Amerika en ook in Nederland waarin gesteld wordt dat trouwen moet. Dat God van je vraagt om te trouwen. Dat het onethisch zou zijn om een andere man of vrouw de mogelijkheid te onthouden om met jou te trouwen. Onzin, zegt Paulus. Niet trouwen staat je vrij.

Maar Paulus was zelf waarschijnlijk op enig moment in zijn leven wel getrouwd, anders kon hij geen rabbi zijn geworden. Rabbi werd je doorgaans alleen als gehuwde man. Er wordt gespeculeerd dat zijn vrouw niet tegelijk met hem christen zou zijn geworden. Ook wordt genoemd dat hij weduwnaar was. Maar op het moment van schrijven, leeft Paulus in elk geval alleen. Hij heeft het vooral over alleen blijven ‘zoals ik’, niet per se over ‘nooit trouwen’. Dat blijkt ook uit het vervolg, waarin hij stelt dat het prima is te trouwen als je dat wilt.

Daarnaast heeft Paulus het in 1 Korintiërs 7 tegen een groep mensen die met hun Joodse achtergrond het huwelijk als zo’n beetje het hoogste levensdoel verheven hadden. Je moest trouwen en je moest kinderen krijgen. Alleen op die manier kon je bijdragen aan de komst van de Messias. Dit was een heilige plicht. Daarom was kinderloos blijven in een Joods huwelijk als ongewenst beschouwd. Daarmee had je niet alleen een leeg huis en een leeg

hart, maar je maakte ook nog eens geen deel uit van de lijn die uiteindelijk tot de Verlosser zou leiden.

Maar de Messias was al gekomen, zo verkondigde Paulus. Wat dit betekende voor het leven van elke dag leek alleen nog niet helemaal doorgedrongen te zijn in de eerste gemeenten. Eigenlijk is dit Paulus' belangrijkste boodschap: kijk nou, de Messias, Jezus, Hij is al teruggekomen! Daardoor is alles nu anders. En daarom, zo zegt Paulus, maakt het niet uit of je trouwt of niet. Je hoeft niet te trouwen en je voort te planten om mee te tellen in Gods koninkrijk. Singles zijn ook oké. Dat was de kern van zijn boodschap. En dat was een boodschap die destijds volkomen nieuw was. Revolutionair! Singles horen erbij, net als getrouwde mensen. Trouw je niet? Prima! Als jij daarvoor kiest, dan mag dat, dan doe je niet iets zondigs.

In het licht van Gods koninkrijk zijn zaken als trouwen en kinderen krijgen van ondergeschikt belang. Christenen leefden in die tijd van de eerste gemeenten sterk met de gedachte dat Jezus elk moment kon terugkomen. Dat was het andere uiterste. Waar sommige gemeenteleden nog bleven hangen in het denken van voor Jezus' komst, 'je moet trouwen', waren anderen al bezig met 'straks als Jezus terugkomt'. Maar het is nooit Paulus' bedoeling geweest om mensen te verbieden te trouwen. Het lijkt hem handiger, je hebt meer je handen vrij zonder vrouw en zonder eventuele kinderen. Dat heeft hij wellicht zelf zo ervaren. Maar, zo voegt hij er dan wel weer heel praktisch aan toe, 'het is beter te trouwen dan van begeerte te branden'. De meeste mensen lijken niet gemaakt voor het celibaat, althans, niet voor hun hele leven.

De vrouwen in het klooster waar ik zit te schrijven, zijn vrouwen die voor een deel een ander leven hebben gehad. Sommigen zijn getrouwd geweest. Zij hebben op latere leeftijd voor een leven in het klooster gekozen. Het celibaat past bij het seizoen van hun leven dat ze nu doormaken, maar is niet altijd hun realiteit geweest. Veel christelijke singles geloven dat seks bedoeld is voor in een huwelijk. Dat betekent dat zij als single celibatair leven. Dat is in zo'n geval niet zozeer een keus tegen seks maar een keus voor seks in een huwelijk. In die zin kiezen ze voor celibaat, zolang ze single zijn.

Paulus was een bijzonder toegewijde man. Hij was iemand die ervoor koos om al zijn tijd in het gemeentewerk te stoppen. Hij had op zoek kunnen gaan naar een (nieuwe) vrouw. Hij had zijn vrije tijd met vrienden bij wijze van spreken door kunnen brengen in de kroeg, op de ski's of met overwerken. Maar hij koos ervoor zijn leven in dienst te stellen van God. En het beviel hem kennelijk erg goed, want hij raadt het iedereen aan.

Dat is de boodschap van 1 Korintiërs 7. Niet de single als martelaar voor God: 'Kijk mij eens goed maar o, zo verdrietig alleen blijven en al mijn tijd in de kerk stoppen', maar veel meer: 'Ik ben blij met de vrijheid en de tijd die ik heb om me volledig te wijden aan werk van God en dat bevalt me wel.' In de periode als single kun je ervoor kiezen om veel tijd aan God en/of aan de kerk te besteden. Een relatie, hoe leuk ook, kost nu eenmaal tijd en energie, en kinderen krijgen al helemaal. Overigens zijn het in de kerken waar ik kom, vaak juist de getrouwde stellen die zich inzetten. Waarom? Vermoedelijk omdat dat voor hen

meer vanzelfsprekend is. Ze zijn al gewend dat hun leven niet om hen draait maar om de relatie met hun man/vrouw en vaak ook kinderen. Ook zijn er verhoudingsgewijs gewoon veel meer getrouwde stellen in kerken dan singles.

Meestal helpt het als we iemand kennen die ons steunt en liefheeft, die we vast kunnen pakken. Hier op aarde. Waarschijnlijk stelt een dergelijk fundament van liefde in een relatie ons beter in staat om te dienen op de plaatsen waar we zijn, dan vanuit een single-zijn dat als bijzonder pijnlijk wordt beleefd. Maar Paulus' pleidooi is bedoeld om singles die er bewust voor kiezen om alleen te blijven, als volwaardige gemeenteleden te beschouwen.

Genesis

Trouwen is tijdelijk, monogamie is beperkend en een vaste relatie knellend. Dat zijn de boodschappen die we om ons heen horen. Daartegenover staat vaak de kerk met de boodschap dat Gods liefde nergens beter zichtbaar wordt dan in een huwelijk. Het eerste is een leugen. Het tweede een sterke versimpeling van de werkelijkheid.

Paulus' pleidooi had niet in het Oude Testament gepast. Als je teruggaat naar Genesis dan zie je dat God de mens van het begin af aan bedoeld heeft als relationeel wezen. Toch laat Hij Adam eerst een tijd single zijn en dat ook wel degelijk voelen: 'Hij miste iemand die gelijk was aan hem.' In dat perfecte paradijs is Adam dus eerst single. In die perfecte omstandigheden, voor de zondeval, is Adam alleen en dat voelt hij.